

**Aprob,
Avocatul Poporului,
Victor Ciorbea**

RAPORT

privind vizita desfășurată la Centrul de Reținere și Arestare Preventivă Buzău

Sumar:

Prezentul Raport, întocmit ca urmare a vizitei la Centrul de Reținere și Arestare Preventivă Buzău , este structurat pe trei capitole, după cum urmează:

- 1. Cadrul general și organizarea vizitei**
- 2. Constatările rezultate din vizita efectuată**
- 3. Recomandări**

1. Cadrul general și organizarea vizitei

În temeiul art. 14 alin (1), art. 29³ lit. a și art. 29⁷ alin. (3) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, la data de 27 aprilie 2017, a fost efectuată o vizită la Centrul de Reținer și Arestare Preventivă Buzău având ca obiectiv verificarea condițiilor de cazare și tratamentul aplicat persoanelor custodiate.

La efectuarea vizitei au participat reprezentanți ai Domeniului privind prevenirea torturii în locurile de detenție din cadrul instituției Avocatul Poporului, respectiv doamna [redacted] - expert, doamna [redacted] - medic consilier, domnul [redacted] - psiholog consilier și doamna [redacted] - reprezentant al Organizației Neguvernamentale FACIAS - Fundația pentru Apărarea Cetățenilor Împotriva Abuzurilor Statului.

2. Constatările rezultate din vizita efectuată

Vizita a debutat cu discuții purtate cu conducerea Centrului de Reținer și Arestare Preventivă Buzău și cu personalul din cadrul Centrului, după care au avut loc întrevederi și cu persoane private de libertate custodiate care au dorit să se adreseze echipei de vizită.

Din discuțiile purtate cu reprezentanții Centrului de Reținer și Arestare Preventivă Buzău, din studierea documentelor puse la dispoziția instituției noastre și din întrevederile cu persoanele private de libertate **au rezultat următoarele:**

a) Referitor la capacitatea de cazare, gradul de ocupare și structura Centrului

Centrul de Reținer și Arestare Preventivă Buzău funcționează în incinta Inspectoratului de Poliție Județean Buzău, fiind amplasat la demisolul clădirii, având o capacitate totală de cazare de 31 de locuri.

La momentul efectuării vizitei, în Centrul de Reținer și Arestare Preventivă Buzău din cadrul Inspectoratului de Poliție Județean Buzău erau custodiate un număr de 20 de persoane private de libertate, toate majore, de sex bărbătesc. Dintre acestea, 17 persoane se aflau în stare de arest preventiv, iar 3 persoane erau condamnate definitiv, fiind aduse în Centru de la Penitenciarul Focșani în data de 20.04.2017, la solicitarea Parchetului de pe lângă Judecătoria Buzău, iar în aceeași zi, urmau să fie transferate la Penitenciarul Focșani.

La data vizitei, în Centrul de Reținere și Arestare Preventivă Buzău nu erau custodiate femei și minori, persoane cu dizabilități mintale sau fizice, consumatori de droguri, persoane aparținând unor minorități sexuale sau etnice sau alte categorii vulnerabile.

După primirea în Centru, în raport de sex, vârstă, stare de sănătate, situație juridică, natura infracțiunii precum și alte cerințe legale, de ordine interioară sau de siguranță, persoanele reținute sau arestate preventiv erau cazate separat pe camere, fiind informate cu privire la regulamentele, ordinele, legislația aplicabilă și programul zilnic, pe perioada reținerii sau arestului preventiv.

În cadrul vizitei, echipa a vizitat toate camerele de cazare din Centru, ocupate la data efectuării vizitei, precum și camerele neocupate, dar amenajate pentru custodie, camera de izolare, curtea de plimbare, cabinetul medical, magazia pentru păstrarea alimentelor, bunurilor și valorilor arestaților, oficiul pentru păstrarea veselei, camera de primire a vizitatorilor, camera de acordare a vizitelor, camera de grefă, biblioteca.

Centrul de Reținere și Arestare Preventivă Buzău dispunea de 10 camere de cazare, acestea fiind organizate distinct pentru fiecare categorie de persoane arestate preventiv, respectiv: minori, femei, condamnați definitiv, arestați preventiv și reținuți. Structura camerelor se prezenta astfel: 9 camere cu 3 paturi și 1 cameră cu 4 paturi. Din cele 31 de paturi aflate în camerele de cazare, 8 paturi erau simple, iar 12 paturi erau suprapuse pe două nivele. La momentul efectuării vizitei, camerele destinate cazării femeilor și minorilor erau neocupate.

Suprafața camerelor raportată la numărul de paturi instalate, **asigura cei 4 m.p./persoană**, prevăzuți de Ordinul Ministrului Justiției nr. 433/C/2010 privind Normele minime obligatorii privind condițiile de cazare a persoanelor private de libertate și de standardele internaționale.

Echipa de vizită a constatat că majoritatea camerelor de cazare erau prevăzute cu aer condiționat, erau curate și igienizate, dotate cu mobilier corespunzător (măsuțe pentru servirea mesei, scaune, aparate TV, saltele și paturi noi achiziționate în luna aprilie 2017), în fiecare cameră se aflau chiuvete și oglinzi, precum și grup sanitar propriu. Nu exista miros de umezeală sau alte mirosuri specifice subsolurilor.

Grupurile sanitare asigurau intimitatea persoanelor arestate, aveau pavimentul placat cu gresie, pereții cu faianță, instalațiile sanitare erau funcționale și bine întreținute, însă **nu existau dotări speciale pentru persoane cu probleme locomotorii sau diferite grade de dizabilități fizice, inclusiv pentru accesul în grupul sanitar.**

Persoanele custodiate în camerele de deținere aveau posibilitatea la nevoie să apeleze supraveghetorul printr-un întrerupător, care în momentul în care era acționat emitea un semnal luminos și vizibil pe holul Centrului.

De asemenea, un alt aspect constatat de echipa de vizită se referă la faptul că **în unele camere de cazare nu era asigurat un iluminat suficient** (deși ferestrele erau amplasate la limita superioară a peretelui). Există o singură cameră de cazare în care fereastra era poziționată sub o scară exterioară, iluminatul natural în această cameră fiind aproape inexistent.

În ceea ce privește asigurarea unui iluminat adecvat, **Normele Comitetului European pentru Prevenirea Torturii și Tratatelor sau Pedepselor Inumane sau Degradante prevăd că:**

Toate celulele de poliție trebuie să aibă dimensiuni rezonabile pentru numărul de persoane pe care le adăpostesc, o iluminare adecvată (de exemplu: suficientă pentru a putea citi, cu excepția perioadelor de somn) și ventilare. Ar fi de preferat ca celulele să aibă lumină naturală. Apoi, celulele ar trebui echipate cu mijloace de odihnă (de exemplu: un scaun fixat sau o bancă) iar persoanelor obligate să rămână peste noapte în custodie trebuie să li se pună la dispoziție saltele și paturi curate.

În același sens, **Ansamblul Regulilor Mandela** prevăd ca în orice încăpere în care persoanele private de libertate trebuie să trăiască și să muncească: a) *Ferestrele trebuie să fie suficient de mari pentru ca deținuții să poată citi și munci la lumina naturală, amplasarea acestor ferestre trebuie să permită pătrunderea de aer proaspăt și aceasta chiar dacă este sau nu ventilație artificială;* (b) *Lumina artificială trebuie să fie suficientă pentru a permite deținutului să citească sau să muncească fără să-și strice vederea.*

Centrul de Reținer și Arestare Preventivă Buzău era racordat la rețeaua de apă a orașului, furnizându-se permanent apă rece. Încălzirea și apa caldă erau asigurate prin centrală termică proprie, astfel că exista permanent apă caldă, precum și încălzire adecvată

pe timpul sezonului rece (fiind instalate calorifere bine dimensionate raportat la suprafața camerelor).

Supravegherea persoanelor custodiate în Centru se realiza direct, prin vizetele de la ușile camerelor de cazare, cât și video, în spațiile comune (holuri de acces, curtea de plimbare) și în camerele de detenție (fiind amplasate camere video în interiorul fiecărei camere de cazare, cu excepția celei pentru femei).

Cu privire la utilizarea supravegherii video, menționăm jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (decizia Van der Graaf versus Olanda, 1 iunie 2004, în cazul unui reclamant, acuzat că ar fi ucis un om politic, plasat sub supraveghere video permanentă într-un centru de detenție, pentru a evita riscul unei sinucideri), potrivit căreia faptul de a **plasa o persoană sub supraveghere video permanentă constituie o ingerință gravă în dreptul acesteia la viață privată**, ce poate fi însă justificată în condiții speciale. În același timp, Curtea a admis că măsura era prevăzută de lege și necesară, într-o societate democratică, pentru protecția siguranței publice și apărarea ordinii.

Totodată, Raportul Comitetului Consiliului Europei pentru Prevenirea Torturii și a Tratatelor inumane sau degradante (CPT) către Guvernul Polonez în urma vizitei desfășurate în Polonia (26 noiembrie- 8 decembrie 2009) menționează că *la Centrul de arest în Biała Podlaska (Polonia), camerele de supraveghere video au fost instalate nu numai pe coridoare, dar, de asemenea, în fiecare cameră de detenție, astfel încât să permită ca polițiștii de frontieră să monitorizeze circulația tuturor cetățenilor străini pe un interval de 24 de ore.*

CPT recunoaște că supravegherea video în cameră poate fi justificată din motive de securitate în cazuri individuale și în circumstanțe excepționale, cu condiția să existe măsuri adecvate de precauție (cum ar fi revizuirea periodică a măsurii și înregistrarea evenimentelor într-un jurnal la intervale regulate).

Cu toate acestea, având în vedere natura intruzivă a unei astfel de monitorizări constante, utilizarea sistematică în camerele de detenție pare să fie disproporționată, ținând seama, în special, de perioadele de detenție prelungită. Comitetul ar dori să

primească punctele de vedere ale autorităților poloneze cu privire la acest punct.¹
(Strasbourg, 12 July 2011.

De asemenea, Mecanismul Național de Prevenire al Poloniei a menționat în *Report of the Human Rights Defender (OMBUDSMAN) on the activities of the National Preventive Mechanism in Poland in 2012*, că deși supravegherea camerelor de detenție îmbunătățește siguranța persoanelor care locuiesc în aceasta și ajută la prevenirea incidentelor, ea limitează de asemenea dreptul la viață privată protejat de constituție, care poate fi limitat doar prin măsuri legislative (*Polish National Preventive Mechanism*).

În concluzie, referitor la montarea dispozitivelor de supraveghere video în camerele de arest preventiv, având în vedere dispozițiile art. 8 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (dreptul la respectarea vieții private și de familie), **apreciem că, deși supravegherea video ar putea constitui o încălcare a dreptului persoanei la viață privată aceasta se putea dispune în condiții speciale, individualizate pentru fiecare caz și avându-se în vedere circumstanțele excepționale pentru protejarea vieții, integrității fizice sau sănătății persoanelor vizate.**

Prin urmare, în cazul folosirii motivate, **supravegherea video trebuie realizată proporțional cu scopul pentru care se utilizează.**

Apreciem, totodată, că pe de o parte, supravegherea video poate ajuta la prevenirea incidentelor, conflictelor, tentativelor de suicid sau a deceselor, dar **nu ar trebui să fie utilizată în zone de locuit private**, cum ar fi dormitoare, băi sau toalete. Pe de altă parte utilizarea supravegherii video **poate încălca dreptul de confidențialitate al persoanei custodiate.**

Referitor la asigurarea condițiilor de igienă, persoanele private de libertate au sesizat echipei de vizită că **produsele de igienă personală erau procurate individual, iar cele destinate igienizării camerei erau distribuite la cerere**, curățenia în camerele de deținere efectuându-se de către acestea.

Față de acest aspect, conducerea Centrului de Rețineră și Arestare Preventivă Buzău a precizat că, la arestare fiecare persoană reținută sau arestată preventiv primește hârtie igienică, săpun, prosop, periuță și pastră de dinți, detergent, cearșaf, față de pernă, strictul

necesar de igienă personală fiind asigurat până la primirea pachetului de către familie. În cazul în care se constată că, persoana reținută sau arestată preventiv nu este vizitată și nu are bani în contul său, materialele igienico sanitare erau suportate de către Centru.

Persoanele arestate au menționat că își spală singure articolele de îmbrăcăminte, iar lenjeria de pat fie este predată familiei cu ocazia vizitelor (dacă este personală), fie este predată pentru spălare săptămânal (cea din dotare) la administrația centrului, care colaborează în acest sens cu o spălătorie specializată dintr-o altă unitate a M.A.I. (respectiv Centrul Multifuncțional de Pregătire Schenghen Buzău). În plus, la nivelul Centrului exista în dotare o mașină automată de spălat.

Nu au existat sesizări din partea persoanelor custodiate la Centrul de Reținere și Arestare Preventivă Buzău cu privire la prezența insectelor, iar la verificarea camerelor de cazare și a cazarmamentului, **echipa de vizită nu a constatat prezența acestora**. Conform precizărilor conducerii Centrului de Reținere și Arestare Preventivă Buzău, ultima acțiune de dezinsecție și deratizare a avut loc în anul 2015, apreciindu-se ca nefiind necesare efectuarea acestor acțiuni, întrucât Centrul s-a aflat în proces de renovare în cursul anului 2016.

La momentul efectuării vizitei, în Centru se afla o persoană privată de libertate care presta muncă neremunerată în interesul Centrului, respectiv activități de curățenie, la cererea acesteia.

Referitor la curtea de plimbare, aceasta avea o suprafață de aproximativ 60 m.p. (era acoperită parțial cu o plasă metalică cu ochiuri mari, însă se putea vedea cerul liber), fiind situată în exteriorul Centrului și împrejmuită cu zid.

Cu ocazia vizitării curții de plimbare, s-a constatat că nu era dotată cu scaune sau bănci și era acoperită parțial împotriva intemperiilor.

Supravegherea persoanelor custodiate aflate în curtea de plimbare se realiza prin mijloace de supraveghere video. La momentul efectuării vizitei, în curtea de plimbare nu se afla nicio persoană. Potrivit Regulamentului de Ordine Interioară al Centrului de Reținere și Arestare Preventivă din cadrul Inspectoratului de Poliție Județean Buzău, fiecărei persoane i se asigură zilnic, atunci când condițiile climatice permit, plimbarea în aer liber timp de minim 1 oră. Registrul de plimbare întocmit la nivelul Centrului era completat, programul de plimbare se realiza zilnic în funcție de camerele de cazare.

Referitor la celelalte spații vizitate

La nivelul Centrului de Reținere și Arestare Preventivă Buzău se afla o bibliotecă (care avea un fond de carte de circa 700 volume) prevăzută cu o canapea, cuier, o masă, rafturi pe care erau așezate cărți, persoanele custodiate având acces la bibliotecă și posibilitatea să urmărească programul TV (fiind montat și un televizor). Pentru informarea persoanelor arestate preventiv erau puse la dispoziție broșuri informative (ghiduri de bune practici), Regulamentul de Ordine Interioară al Centrului, iar drepturile și obligațiile persoanelor private de libertate erau traduse în mai multe limbi străine (engleză, franceză, spaniolă, germană, sârbă, maghiară, cehă). De asemenea, existau materiale informative pentru personalul angajat al Centrului cu privire la Normele Comitetului European pentru Prevenirea Torturii Tratamentelor sau Pedepselor Inumane sau Degradante.

Totodată, la nivelul Centrului exista **o cameră pentru recreere** unde era amplasată o masă de tenis și în curs de amenajare o sală dotată cu 2 biciclete, o bandă de alergare și doi spalieri; **o frizerie** dotată corespunzător; **o cameră** prevăzută cu trei frigidere destinate depozitării alimentelor persoanelor arestate preventiv, rafturi pe care erau depozitate bunurile, obiectele și bagajele persoanelor reținute/arestare și care puteau fi accesate la solicitarea acestora; **o cameră** în care erau amplasate 2 aparate telefonice, două mese. În această cameră exista o mapa cu fișele tuturor deținuților care efectuau convorbiri telefonice. De asemenea, **exista un registru al convorbirilor telefonice și un registru de evidență a corespondenței.**

În incinta Centrului de Reținere și Arestare Preventivă Buzău exista **un oficiu** prevăzut cu mobilierul necesar păstrării veselei și recipientelor pentru distribuirea hranei în condiții igienico-sanitare corespunzătoare (mese, băncuțe, scaune, frigider, cuptor cu microunde, aragaz, dulapuri); **o încăpere cu destinația de magazie** în care erau depozitate diverse materiale și obiecte scoase din uz, precum și **o încăpere pentru depozitarea arhivei.**

Sectorul de vizită era destinat întâlnirilor dintre arestați și familie, arestați și apărătorii aleși, psiholog, preot, notar public, executor judecătoresc, mediator autorizat ori altă persoană cu atribuții oficiale.

Cu privire la menținerea legăturii cu familia, Centrul de Reținere și Arestare Preventivă Buzău asigura posibilitatea vizitării persoanelor reținute/arestate preventiv. Programul de vizite aprobat prin Regulamentul de Ordine Interioară al Centrului, prevedea ca timpul de vizită este de 30 minute săptămânal, cu familia, iar cu avocații în oricare zi a săptămânii.

Persoanele vizitatoare erau primite inițial într-o cameră de primire a vizitatorilor, unde avea loc controlul corporal și al bagajelor. Vizita cu membrii familiei persoanei reținute/arestate preventiv avea loc într-o încăpere în care existau două mese, prevăzute cu un separator pe mijloc și cu bănci laterale, programul de vizită cu familia fiind afișat. Supravegherea se realiza de către personalul Centrului din ușa încăperii care rămânea deschisă pe durata acordării vizitei. De asemenea, în această încăpere exista și un spațiu destinat vizitei cu familia prevăzut cu geam transparent, persoanele aflate la vizită putând comunica printr-un sistem audio (fiind montat un aparat telefonic).

Audierile persoanelor private de libertate erau efectuate de către lucrătorii de poliție într-un spațiu aflat la nivelul Inspectoratului de Poliție Județean Buzău, în Centrul de Reținere și Arestare Preventivă Buzău neexistând o cameră pentru audiere. Spațiul era compus din două încăperi, peretele comun al acestora fiind prevăzut cu geam one-way, prin care din încăperea învecinată, persoanele anchetate și anchetatorii erau supravegheați de polițiști, aspect constatat la momentul efectuării vizitei. La nivelul Centrului **era întocmit și completat un registru de scoatere a persoanei la anchetă, vorbitor sau grefă.**

În ceea ce privește dreptul la vizită cu apărătorii aleși și a altor persoane cu atribuții oficiale, echipa de vizită a constatat că persoanele reținute/arestate preventiv beneficiau de un spațiu destinat asigurării dreptului la asistență juridică. Consultarea cu avocatul, ales sau din oficiu, se realiza, potrivit Regulamentului de Ordine Interioară al Centrului, în condiții de confidențialitate, sub supraveghere vizuală.

Referitor la asigurarea confidențialității întrevederii (consultării) cu avocatul, persoanele reținute/arestate preventiv intervievate au precizat membrilor echipei de vizită că **nu au existat cazuri de încălcare a acestui drept.**

În legătură cu dreptul de a informa familia sau altă persoană, în momentul arestării fiecărei persoane i se aducea la cunoștință drepturile și obligațiile prevăzute de Legea nr.

254/2013, personalul Centrului informând familia sau persoana indicată de persoana privată de libertate cu privire la locul unde se află arestată și durata, fiind întocmit un proces verbal semnat de persoana încarcerată.

Cu privire la procedura de informare referitoare la posibilitatea de a formula plângeri, autoritățile și instituțiile unde se puteau adresa persoanele reținute/arestare preventiv, procedura de soluționare și contestare, potrivit documentelor verificate, la încarcerare, fiecărei persoane i se aduceau la cunoștință drepturile și obligațiile prevăzute de Legea nr. 254/2013, inclusiv dreptul de petiționare și de corespondență, fiind întocmit în acest sens un proces verbal care era semnat de persoana privată de libertate; existau (atât în camere cât și la biblioteca Centrului) mape care cuprindeau Regulamentul de ordine interioară al Centrului în care erau prevăzute drepturile și obligațiile persoanelor încarcerate. Posibilitatea persoanelor încarcerate de a comunica cu autoritățile judiciare sau administrative era asigurată prin cutia poștală din incinta Centrului, pe cheltuială proprie sau prin cereri, petiții, sesizări care, după înregistrare, erau înaintate către autoritatea sau instituția indicată.

Referitor la asigurarea convorbirilor telefonice și a corespondenței, în incinta Centrului exista o încăpere în care erau amplasate 2 aparate telefonice, două mese, persoanele private de libertate putând efectua convorbiri telefonice pentru o durată cuprinsă între 10 și 30 de minute în funcție de numărul solicitărilor de acordare a convorbirilor telefonice și de gradul de ocupare a centrului de reținere și arestare preventivă. În această cameră exista o mapă cu fișele tuturor deținuților care efectuau convorbiri telefonice. De asemenea, exista un registru al convorbirilor telefonice și un registru de evidență a corespondenței.

Arestații aveau dreptul de a efectua convorbiri telefonice, pe cheltuiala lor, la telefoanele instalate, după cum urmează: de 3 ori pe săptămână, arestații preventiv majori și persoanele condamnate aflate temporar în centrele de reținere și arestare preventivă, 3 apeluri telefonice, cu durata unei convorbiri telefonice cuprinse între 10 și 30 minute; de 5 ori pe săptămână, arestații preventiv minori, 3 apeluri telefonice cu durata unei convorbiri telefonice cuprinse între 10 și 30 minute.

Persoanele arestate, puteau solicita, printr-o cerere adresată sefului Centrului de Reținere și Arestare Preventivă Buzău, în cazuri deosebite, suplimentarea convorbirilor

telefonice, peste numărul stabilit. Atât minorii cât și majorii reținuți/arestați preventiv aveau dreptul de a efectua zilnic convorbiri telefonice cu apărătorul.

Pentru asigurarea dreptului la corespondență, era montată în camera de primire a vizitatorilor o cutie poștală. Plicurile expediate erau depuse personal de către arestați în cutia poștală, iar factorii poștali din cadrul Poștei Române ridicau corespondența periodic. Pentru corespondența primită exista un registru în care erau menționate scrisorile primite.

Potrivit Regulamentului de Ordine Interioară al Centrului, cheltuielile ocazionate de exercitarea dreptului la corespondență, precum și dreptului de petiționare erau suportate de persoana reținută/arestată preventiv. În cazul în care persoanele reținute/arestatate preventiv nu dispuneau de mijloace bănești necesare, cheltuielile pentru exercitarea dreptului la corespondență și dreptului de petiționare erau suportate de către Centru. Conform aceluiași Regulament, sunt considerate persoane fără mijloace bănești, cele care nu au sau nu au avut în ultimele 10 zile sume de bani disponibile.

Primirea pachetelor de la familie se realiza pe bază de cerere în care erau menționate bunurile și cantitățile produselor respective. Acestea erau primite de personalul centrului de reținere și arestare preventivă, verificate și predate persoanei arestate care semna pentru primirea acestora.

În ceea ce privește percheziția persoanelor reținute/arestatate preventiv, aceasta se efectua în camera de primire a persoanelor private de libertate, fiind asigurată intimitatea persoanei reținute/arestatate.

Referitor la transportul persoanelor private de libertate, la nivelul Centrului de Reținere și Arestare Preventivă Buzău existau două autospeciale destinate transportului, fiecare prevăzute cu câte 8 locuri, dotate cu instalații de ventilare (aparate aer condiționat) și lumină artificială.

Condițiile de asigurare a hranei și servirea mesei

Centrul nu dispunea de o sală de mese, persoanele încarcerate serveau masa în camerele de deținere, hrana fiind asigurată de bucătăria popotei Inspectoratului Județean de Poliție Buzău și distribuită în recipiente individuale din plastic, care erau spălate și dezinfectate după folosire, tot la bucătărie.

Erau asigurate trei mese pe zi, cu respectarea normativelor calorice și a eventualelor indicații de regim alimentar. Spre exemplu, meniul din ziua efectuării vizitei se prezenta astfel: dimineața – biscuiți, salam, brânză, ou fiert, ceai; la prânz – ciorbă de legume cu carne, iahnie de fasole cu cârnați, un fruct; seara – macaroane cu lapte, gem, unt, pâine. Meniul de regim includea ghiveci de legume cu carne de pui.

Conform medicului, alocarea reținuților la regim alimentar se făcea în funcție de afecțiunile medicale existente, la indicația medicului curant, și era consemnată într-un registru. La data vizitei, singurul regim alimentar oferit pe criterii medicale era cel diabetic (beneficiau 2 persoane).

Din întrevederile cu persoanele private de libertate, a reieșit faptul că acestea **nu erau mulțumite de calitatea hranei.**

În cadrul vizitei au fost examinate și gustate felurile de mâncare aferente meniului de prânz, care corespundeau din punct de vedere organoleptic (reținându-se aspectul proaspăt, gustul, culoarea, limpezimea, consistența) și se aflau la temperatura optimă pentru a fi servite. De asemenea, a fost verificat frigiderul pentru păstrarea probelor de alimente, constatându-se **că nu avea graficul de temperatură afișat la loc vizibil.** Recipientele de probe alimentare erau corect etichetate cu data și ora prelevării probei.

Potrivit Regulamentului de Ordine Interioară al Centrului, pentru asigurarea unei stări de sănătate corespunzătoare, persoanele reținute sau arestate preventiv erau obligate să păstreze curate tacâmurile personale și ale Centrului. Persoanelor private de libertate care efectuau deplasări și nu puteau fi prezente la ora mesei în Centru, li se asigura hrană rece pentru ziua în curs de către popota Inspectoratului de Poliție Județean Buzău, pe baza unei notificări efectuate cu 24 de ore înainte.

Persoanele aflate în Centrul de Reținere și Arestare Preventivă Buzău din cadrul Inspectoratului de Poliție Județean Buzău, aveau posibilitatea de a efectua cumpărături (alimente sau bunuri) prin intermediul lucrătorilor din centru, de la punctul alimentar din cadrul Inspectoratului Județean de Poliție. În acest sens, pentru persoanele care doreau să cumpere se întocmea lista cumpărăturilor, care erau aduse acestora în aceeași zi. Bani erau păstrați de către personalul centrului de reținere și arestare preventivă, existând o evidență a modului de folosire.

Alimentele primite de la familie sau aparținători erau păstrate într-o cameră ce avea în dotare frigidere, la care persoanele arestate aveau acces la cerere.

Asigurarea asistenței medicale, tratament, îngrijiri

Asistența medicală primară a persoanelor private de libertate custodiate se asigura prin cabinetul medical al Centrului de Reținere și Arestare Preventivă Buzău aflat în incinta Inspectoratului de Poliție Județean Buzău. Schema posturilor prevedea 2 posturi de medic și 5 posturi de asistent medical.

La data efectuării vizitei, pentru structura Centrului de Reținere și Arestare Preventivă Buzău era angajat un medic, cu specializarea medicină de familie și doi asistenți medicali de medicină generală.

În ceea ce privește programul de lucru al medicilor și cadrelor medii, asigurarea consultațiilor, a continuității și a asistenței medicale de urgență, medicul echipei de vizită a reținut următoarele aspecte:

Serviciul medical din cadrul Centrului de Reținere și Arestare Preventivă Buzău funcționa în baza unei autorizații sanitare având ca obiectiv acordarea de asistență medicală generală, cu respectarea procedurii privind activitatea medicală a Centrelor de Reținere și Arestare Preventivă.

Programul de lucru al medicului era de 7 ore/zi în zilele lucrătoare. Cadrele medii lucrau în ture, astfel încât **se asigura permanent continuitatea în acordarea de servicii medicale.**

Înainte de a fi depuse la Centrul de Reținere și Arestare Preventivă Buzău, persoanele private de libertate erau prezentate la Unitatea de Primire Urgențe Buzău, pentru un examen clinic general de rutină și triaj, existând un protocol de colaborare între Centru și U.P.U.

La introducerea în arest, acestora li se efectua obligatoriu vizita medicală, conform prevederilor Legii nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, de către medicul angajat al Centrului de Reținere și Arestare Preventivă Buzău. Acest medic acorda consultații medicale, conform unui program zilnic, dar și la solicitarea reținuților/arestaților preventiv, ori de câte ori era necesar.

Exista un algoritm de manageriere al urgențelor medicale și de continuitate în acordarea asistenței medicale. Astfel, orice urgență survenită în timpul programului de lucru al medicului era examinată de acesta cu prioritate, și dacă era cazul, îndrumată spre un spital din rețeaua Ministerului Sănătății, în funcție de natura afecțiunii. În afara programului de lucru al medicului, continuitatea în acordarea asistenței medicale era asigurată de cadrele medii. Acestea examinau pacientul și eventual îl îndrumau la un spital din rețeaua Ministerului Sănătății, unde i se putea acorda asistență medicală de urgență.

Centrul de Reținere și Arestare Preventivă Buzău dispunea de autosanitară proprie, transportul la consulturi și/sau internări în alte unități spitalicești făcându-se fie cu aceasta, fie prin apelarea serviciului 112.

Structura medicală din incinta Centrului de Reținere și Arestare Preventivă Buzău se prezenta astfel: biroul medicului, cabinetul personalului medical mediu, camera de administrare a tratamentelor. Cabinetul medical propriu-zis se compunea dintr-o cameră de consultații de dimensiuni medii și dispunea de sursă de apă curentă, chiuvetă și toaletă.

Dotările erau de tip standard; tensiometre, stetoscوپe, glucometre și cutii de glucoză aflate în perioada de valabilitate; termometre, mănuși sterile, materiale sanitare de unică folosință, dulapuri pentru medicamente și materiale sanitare.

Exista un stoc de medicamente suficient pentru acordarea asistenței primare; acestea au fost verificate, se aflau în termenul de valabilitate și erau păstrate conform cu reglementările sanitare în vigoare. Aparatul de urgență avea dotări de bază, era într-un dulap închis cu cheie, iar aceasta era pusă într-un loc accesibil personalului medical angajat. Cabinetul medical avea, de asemenea, o trusă de prim ajutor, dotată minimal, aflată într-un loc vizibil și accesibil. Camera de administrare a tratamentelor era prevăzută cu mobilier corespunzător.

Din verificarea registrelor de consultații și evidențelor scrise, aflate la nivelul cabinetului medical, medicul echipei de vizită a constatat că erau consemnate datele persoanelor examinate, diagnosticele și indicațiile de tratament. Existau și registre de tratament, unde se ținea evidența medicației administrate; registre pentru evidența gravidelor, pacienților cronici, hetero și autoagresiunilor, registre de evidență a persoanelor consumatoare de droguri, precum și pentru reținuții aflați în refuz de hrană; un registru

tipizat de consemnare a existenței mărcilor traumatice și a semnelor fizice de rele tratamente/abuzuri sau tortură, precum și proceduri clare de acțiune pentru astfel de cazuri; un registru de evidență a medicamentelor personale ale reținuților cu probleme cronice de sănătate, și un registru de prescripție și administrare a medicamentelor psihotrope. Acestea din urmă erau păstrate în dulapul de medicamente și erau distribuite după indicațiile medicului.

Afecțiunile medicale diagnosticate și tratate erau diverse, de la patologie medicală ușoară la hetero și autoagresiuni, afecțiuni psihiatrice sau datorate abuzului de substanțe.

Cele mai frecvente morbidități cronice erau afecțiunile cardiace (hipertensiune arterială), **digestive** (gastrite, ulcere), **metabolice** (diabet de tip I sau II), HDL și **problemele psihiatrice** (depresii, agitație psihomotorie, abuz sau dependență de substanțe – uneori cu dezvoltare acută).

La nivelul Centrului de Reținere și Arestare Preventivă Buzău urgențele erau destul de rare, iar din anul 2016 și până la data efectuării vizitei **nu au existat cazuri de refuz de hrană.**

S-au înregistrat câteva cazuri de hetero și autoagresiuni în perioada 2016 – 2017 (cazuri rare la nivelul C.R.A.P. Buzău), menționate în registrele de evidențe ale Centrului și **în care s-a intervenit corect, conform cu algoritmiile medicali aplicabili.**

Reținuții consumatori de droguri cu eventuale probleme de sevraj erau examinați medical și la nevoie prezentați la Laboratorul de Sănătate Mintală Buzău – Compartimentul de Toxicodependență – pentru tratament de specialitate.

Din discuțiile purtate cu personalul medical prezent la momentul vizitei, a reieșit faptul că de la începutul anului 2017 la Centrul de Reținere și Arestare Preventivă Buzău **nu s-au înregistrat cazuri de deces sau de suicid. A existat o tentativă de suicid prin spânzurare**, la o persoană privată de libertate cu o afecțiune acută psihiatrică, dar care a fost descoperită la timp de către personal și prezentat la o unitate medicală cu profil psihiatric.

De asemenea, la momentul vizitei **nu erau custodiate persoane aparținând unor grupuri vulnerabile, cetățeni străini sau consumatori de droguri.** Exista cameră de izolare, însă nu fusese folosită în anul 2017.

Asigurarea cu medicamente și materiale sanitare se realiza centralizat, prin colaborarea cu Centrul Medical de Diagnostic și Tratament Ambulatoriu și farmacii locale aflate în contract cu Casa O.P.S.N.A.J, neexistând probleme în asigurarea necesarului de medicamente.

Acordarea asistenței psihologice

În ceea ce privește cazarea și amenajarea spațiilor de deținere pentru acordarea asistenței psihologice, administrația centrului de reținere și arestare preventivă asigura spațiul și facilitățile necesare acordării asistenței psihologice și moral religioase, cu respectarea confidențialității, sub supraveghere vizuală directă sau prin intermediul unor sisteme electronice. Amenajarea și dotarea spațiilor destinate derulării acestor activități, precum și condițiile de efectuare se stabilesc prin regulamentul prevăzut la art. 107 alin. (2) din Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal.

La Centrul de Reținere și Arestare Preventivă Buzău, asistența psihologică se asigura la cerere, de către personalul specializat al Inspectoratului Județean de Poliție Buzău.

Începând cu data de 31.01.2012, la nivel Inspectoratului de Poliție Județean Buzău, a intrat în vigoare Procedura PRO PS-04-IGPRBPS, emisă de Inspectoratul General al Poliției Române, care stabilea ca sarcină suplimentară de muncă, asigurarea de către psihologul din cadrul Inspectoratului a activității de asistență psihologică a persoanelor aflate în custodia structurilor de reținere și arestare preventivă din Poliția Română.

În evidența compartimentului psihologic din cadrul Inspectoratului Județean de Poliție Buzău au fost recepționate și emise 32 de documente cu referirea la activitatea psihologului pentru persoanele reținute și arestate preventiv. Dintre acestea menționăm: adrese emise de Centrul de Reținere și Arestare Preventivă al I.P.J. Buzău către compartimentul psihologie, răspunsul ofițerului psiholog către Centrul de Reținere și Arestare Preventivă, adrese emise de Centrul Medical Județean Buzău sau adrese către Centrul de Prevenire, Evaluare și Consiliere Antidrog Buzău. În situația în care o persoană arestată se declara consumatoare de droguri, psihologul solicita înregistrarea cazurilor individuale în evidențele Centrului de Prevenire, Evaluare și Consiliere Antidrog Buzău și preluarea în asistență de specialitate a respectivelor persoane, având la bază parteneriatul cu această instituție. De asemenea, și în

cazul unor persoane cu diagnostic de tulburare psihiatrică sau tentative de suicid în istoricul personal, psihologul a solicitat asistență psihiatrică de specialitate Centrului Medical Județean Buzău.

Din analiza documentelor verificate (și conform declarațiilor de consimțământ), în ultimii trei ani, în cadrul Centrului de Reținere și Arestare Preventivă Buzău au beneficiat de ședințe de consiliere cu ofițerul psiholog un număr de 10 persoane (două persoane în anul 2017, patru persoane în anul 2016 și patru persoane în anul 2015). Dintre acestea, trei persoane erau de sex feminin. Ședințele se desfășurau în camera cu destinația de bibliotecă din cadrul Centrului de Reținere și Arestare Preventivă Buzău.

Centrul nu deținea un registru și nici alte documente care să ateste prezența psihologului din cadrul Inspectoratului Județean de Poliție Buzău la Centrul de Reținere și Arestare Preventivă Buzău în vederea acordării asistenței psihologice persoanelor aflate în custodia Centrului **și realizarea ședințelor de consiliere psihologică** cu persoanele reținute și arestate preventiv (spre exemplu, mențiuni cu privire la ora și ziua acordării consilierii psihologice, refuzul consilierii psihologice, ori alte activități ale psihologului).

Având în vedere dispozițiile art. 114 lit. c) din Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal potrivit cărora *administrația fiecărui centru de reținere și arestare preventivă întocmește alte registre de evidențiere a activităților desfășurate cu persoanele reținute sau arestate preventiv, pe care trebuie să le întocmească administrația centrului de reținere și arestare preventivă, stabilite prin regulamentul prevăzut la art. 107 alin. (2),* **apreciem că este utilă** pentru o bună desfășurare și monitorizare a activității de asistență psihologică acordată persoanelor aflate în custodia Centrului **întocmirea unui registru de evidențiere a activității de asistență psihologică cu persoanele reținute sau arestate preventiv, din care să rezulte frecvența derulării acesteia și care să se regăsească în cadrul Centrului.**

Referitor la posibilele abuzuri sau rele tratamente, plângeri referitoare la condițiile de cazare sau la încălcarea drepturilor persoanelor private de libertate, în cadrul întrevederilor cu conducerea Centrului de Reținere și Arestare Preventivă Buzău, aceasta a precizat că din anul 2016 și până la data vizitei, nu au fost formulate astfel de plângeri din

partea persoanelor private de libertate. De altfel, la nivelul Centrului **nu exista un registru pentru plângeri și reclamații și nici registrul de incidente deosebite.**

Consultând registrul de intrări - ieșiri, s-a constatat că obiectul cererilor persoanelor reținute/arestate preventiv au vizat, spre exemplu, obținerea unor xerocopii de pe fișa medicală, participare la activități gospodărești sau acordare consiliere psihologică.

La nivelul Centrului, în anul 2017 **nu au existat cazuri de aplicare a sancțiunilor disciplinare pentru persoanele arestate/reținute.** De asemenea, în Registrul de evidențe, recompense și sancțiuni disciplinare, au fost menționate **în anul 2016 două recompense** (în luna martie și aprilie 2016) acordate unor persoane reținute constând în suplimentarea pachetului și vizită.

Din verificarea Registrului de evidență privind utilizarea mijloacelor de imobilizare, au existat două cazuri în care au fost folosite mijloacele de imobilizare (încătușare), respectiv un caz în luna mai 2014, iar cel de-al doilea caz în luna martie 2016 (ca urmare a refuzului unei persoane private de libertate de a se supune escortării la instanța de judecată unde era citată legal).

Echipa de vizită a verificat, de asemenea, registrul de control, care certifica faptul că zilnic erau efectuate controale de către șeful Centrului, precum și registrul pentru prezentarea la medic și la șeful centrului (spre exemplu, la data de 27.04.2017 erau menționate două solicitări ale unor persoane private de libertate pentru a fi consultate de către medic, iar în data de 24.04.2017 o solicitare pentru acordarea audienței la șeful centrului), Registrul scoateri la anchetă /grefă (completat corespunzător), Registrul de mutări cameră, condica proceselor verbale de predare primire a serviciului la Centrul de Reținere și Arestare Preventivă Buzău.

Întrevederile cu persoanele private de libertate

Echipa de vizită a avut întrevederi în condiții de confidențialitate cu persoanele private de libertate aflate în custodia Centrului de Reținere și Arestare Preventivă Buzău, cu acordul acestora, în cadrul cărora **nu au fost raportate cazuri de folosire a forței, abuzuri și rele tratamente sau încălcarea ale unor drepturi, nu au fost semnalate aspecte negative referitoare la condițiile de detenție și nu au fost formulate plângeri care să vizeze acest obiect.**

Persoanele private de libertate și-au manifestat **nemulțumiri cu privire la calitatea hranei de la popota Inspectoratului Județean de Poliție Buzău și insuficiența materialelor igienico-sanitare.**

Persoanele care au participat la interviurile cu echipa de vizită au susținut că **nu au primit informații cu privire la drepturile lor, regulile pe care trebuie să le respecte, interdicțiile în cadrul Centrului și despre posibilitatea de a solicita asistența psihologică.**

3. Recomandări

Având în vedere cele de mai sus, în temeiul art. 29¹¹ alin. (1) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, Avocatul Poporului

RECOMANDĂ

conducerii Centrului de Reținer și Arestare Preventivă Buzău

să întreprindă măsurile legale care se impun pentru:

1. dotarea cel puțin a unui grup sanitar cu facilități speciale pentru persoanele cu probleme locomotorii sau diferite grade de handicap (spre exemplu, bare de sprijin) și asigurarea accesului facil la grupul sanitar;
2. asigurarea în camerele de cazare a unei iluminări artificiale optime și adecvate (spre exemplu, suficientă pentru a putea citi);
3. dotarea curții de plimbare cu bănci sau scaune;
4. dotarea frigiderului de păstrare a probelor alimentare cu termometru și grafic de temperatură completat zilnic și afișat la loc vizibil;
5. informarea săptămânală de către psiholog și încurajarea persoanelor private de libertate pentru a solicita servicii de asistență și consiliere psihologică pe perioada custodierii și întocmirea unei evidențe pentru consemnare, având în vedere că persoanele aflate în Centru au invocat faptul că nu au primit nicio informație referitoare la posibilitatea de a solicita asistență psihologică;

6. întocmirea de către administrația centrului de reținere și arestare preventivă a unei evidențe în care să se consemneze prezența psihologului în cadrul Centrului pentru desfășurarea activității de specialitate cu persoanele private de libertate și frecvența derulării acestei activități;
7. întocmirea de către administrația centrului de reținere și arestare preventivă a registrului de incidente deosebite și a celui de plângeri și reclamații.
8. realizarea monitorizării video în mod proporțional cu scopul pentru care se utilizează, având în vedere condițiile speciale, individualizate pentru fiecare caz și circumstanțele excepționale pentru protejarea vieții, integrității fizice sau sănătății persoanelor vizate.

București, 31 august 2017